

Datum **17 december 2021** Gemeenteraden Blaricum, Eemnes, Gooise Meren,
Kenmerk **21.0007651** Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren
Inlichtingen geanonimiseerd
Telefoon geanonimiseerd Afschrift: colleges van Amsterdam en Weesp
Onderwerp **Kaderbrief 2023**

Geachte raadsleden,

Graag informeren wij u over de financiële en beleidsmatige kaders voor de Regiobegroting 2023 – 2026. Deze kaderbrief is behandeld in het algemeen bestuur van 16 december 2021 en zenden wij ter kennisgeving aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. De colleges van de gemeenten Amsterdam en Weesp ontvangen een afschrift, omdat de gemeente Amsterdam diensten van de Regio afneemt.

Procedure

De kaderbrief is de opmaat naar de vaststelling van de Regiobegroting 2023 – 2026. Onderstaand de procedure voor de vaststelling van de Regiobegroting 2023 – 2026.

Datum	Orgaan	Handeling
10 mrt. '22	Dagelijks bestuur	Ontwerp opstellen
07 apr. '22	Portefeuillehoudersoverleg	Adviseren op het ontwerp
14 apr. '22	Dagelijks bestuur	Ontwerp vrijgeven voor zienswijze door de raden
30 jun. '22	Gemeenteraad	Zienswijze bekend maken bij het algemeen bestuur
14 jul. '22	Algemeen bestuur	Vaststellen van de Regiobegroting 2023 – 2026

Met deze kaderbrief wordt formeel het proces van de Regiobegroting 2023-2026 ingezet. Ook is rekening gehouden met de kaders voor de begroting 2023 die de wethouders Financiën in een schrijven van 9 december 2021 hebben meegegeven aan de verbonden partijen van gemeenten.

Context

Regionale samenwerkingsagenda

Na de gemeenteraadsverkiezingen 2022 wordt er ook een nieuw Regiobestuur gevormd op basis van de nieuwe gemeenschappelijke regeling¹. Onderdeel van de gemeenschappelijke regeling is de regionale samenwerkingsagenda, waarin regiogemeenten gezamenlijk de speerpunten van regionale samenwerking bepalen². De gemeenteraden stellen de samenwerkingsagenda vast. Het Regiobestuur is verantwoordelijk voor de totstandkoming, uitvoering en bewaking van de samenwerkingsagenda 2023 – 2026.

¹ <https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2021/09/11e.-Aanbiedingsbrief-gemeenteraden-actualisering-GR-22-9-september-nr.-21.0006097.pdf>

² <https://www.regiogv.nl/gemeenteraden/samenwerking/>

Bezuinigingen 2022 – 2025

Bij het opstellen van de Regiobegroting 2022 – 2025 stonden gemeenten onder grote financiële druk. Gemeenten hebben bij het oplossen van de financiële tekorten ook gekeken naar een bijdrage van de verbonden partijen. Regio Gooi en Vechtstreek heeft haar bijdrage aan de bezuinigingen geleverd. De jaarlijkse bijdrage van de regiogemeenten is structureel met € 1,23 miljoen verlaagd. Een financiële prestatie van formaat die gezamenlijk met de gemeenten is geleverd.

Uittreden gemeente Weesp

Als gevolg van de bestuurlijke fusie met Amsterdam treedt de gemeente Weesp uit de gemeenschappelijke regeling. Uitgangspunt van de deelnemende gemeenten is dat het uittreden van de gemeente Weesp geen verhoging van de gemeentelijke bijdrage tot gevolg mag hebben. Dat betekent dat de Regio Gooi en Vechtstreek in haar organisatie maatregelen moet nemen om het wegvallen van de gemeentelijke bijdrage Weesp op te kunnen vangen.

Volatiele afval- en grondstoffenmarkt

De afval- en grondstoffenmarkt is als gevolg van mondiale, Europese en landelijke ontwikkelingen enorm in beweging. Zo was 2021 het jaar met zowel de laagste als de hoogste marktprijs voor oud papier en karton. Voor de GAD dreigde vanaf 2022 een omvangrijk financieel tekort. Met de vaststelling van de Regiobegroting 2022 – 2025 is een uitgebreid maatregelenpakket vastgesteld om de kosten en baten met elkaar in balans te brengen.

Kaders

Regio: Evenwicht tussen speerpunten, organisatie en middelen

Voor een goede regionale samenwerking is het uitgangspunt dat er een evenwicht is tussen de gezamenlijke speerpunten van de regiogemeenten, de regionale samenwerkingsorganisatie en de beschikbare middelen voor de regionale samenwerkingsagenda. Het Regiobestuur bewaakt dit evenwicht in de regionale samenwerkingsagenda.

Regio: Investeren in de organisatieontwikkeling om structureel te besparen

De financiële impact van het vertrek van de gemeente Weesp is aanzienlijk voor de diensten en de bedrijfsvoering van de Regio. De Regio ontvangt een (tijdelijke) financiële vergoeding voor het opvangen van de frictiekosten. Met deze vergoeding wordt een reserve gevormd, waarmee de Regio de gevolgen van een lagere gemeentebijdrage op korte en lange termijn opvangt. Een deel van deze reserve zal ingezet worden om investeringen te doen, waarmee structurele besparingen bij de eenheden en in de bedrijfsvoering worden gerealiseerd.

Zoals is geconstateerd tijdens de interimcontrole van onze accountant is op korte termijn extra inzet nodig voor de borging van de informatieveiligheid als ook de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van de informatievoorziening. Hoewel de IT-omgeving in de praktijk op dit moment voldoet, zien wij verbeterpotentieel in de informatievoorziening en beveiliging van onze IT-omgeving. Recentelijke incidenten in Nederland laten zien dat hier niet meer om denkbeeldige risico's gaat. In het tweede kwartaal zullen wij vanuit het algemeen bestuur met voorstellen komen, die bijdragen aan het up-to-date brengen van onze informatiehuishouding. Deze voorstellen lopen parallel met de investeringen in de organisatieontwikkeling.

Regio: Op tijd aandacht voor de borging van tijdelijke diensten

Verscheidene eenheden van de Regio voeren op verzoek van (een deel van) de gemeenten aanvullende dienstverlening uit. Zoals het contractmanagement van inburgeringstrajecten en taaltrajecten. Deze

dienstverlening wordt vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst tussen het college van de gemeente(n) en het Regiobestuur.

GAD: Koers houden met ruimte voor tussentijdse bijstelling

De GAD opereert op een zeer volatiele afval- en grondstoffenmarkt. Het is van belang om in een dergelijke beweeglijke omgeving koers te houden en wanneer nodig de ruimte te nemen voor bijstelling. De vastgestelde grondstoffenvisie is de vastgestelde koers en kapstok, waarmee gemeenten en de GAD de komende periode voor de verschillende grondstoffenstromen op zoek gaan naar een continue balans tussen de kwaliteit van dienstverlening, de winst op duurzaamheid en de kosten voor gemeenten en inwoners.

GGD: Samenkracht op de publieke (jeugd)gezondheidszorg

De publieke (jeugd)gezondheidszorg staat onder enorme druk. Enerzijds door de langdurige bestrijding van het coronavirus; een taak die naar verwachting een structureel karakter krijgt. Anderzijds laat de coronacrisis ook zien dat het noodzakelijk is om steviger in te zetten op preventie en het verbeteren van de publieke (jeugd)gezondheidszorg. Dit vraagt om een structurele investeringsagenda vanuit het Rijk en een krachtige organisatie van de samenwerking tussen gemeenten, zorgorganisaties, zorgverzekeraars, scholen, maatschappelijk werk, etc.. Vanuit Regio Gooi en Vechtstreek gaan de GGD en Jeugd en Gezin deze kracht in de samenwerking versterken door 1) zelf intensiever te gaan samenwerken en 2) de samenwerking met de maatschappelijke partners in Gooi en Vechtstreek en Flevoland te versterken.

Regio: Volgen van de afgesproken loon- en prijsontwikkelingen

Prijzen

Om de CPI³ voor 2023 te bepalen, is gebruik gemaakt van de septembercirculaire Gemeentefonds 2021. In deze circulaire wordt aangegeven dat het van belang is dat gemeenten rekening houden met de loon- en prijsontwikkelingen, aangezien de reële groei van het gemeentefonds lager ligt dan de nominale groei. Om gemeenten, die niet beschikken over eigen loon- en prijsindexen, te faciliteren bij het omgaan met loon- en prijsontwikkelingen is tabel 4.2.2 opgenomen. De tabel⁴ (zie hieronder) bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het Centraal Plan Bureau (CPB) onderscheidt voor de overheidssector en zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Uit deze tabel blijkt dat het CPB een inflatie verwacht van 1,5%⁵ (prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)). De structurele financiële effecten van deze stijging worden verwerkt in de concept Programmabegroting 2023-2026. Voor de helderheid: het gaat om die effecten die voortkomen uit contractbepalingen of andersoortige verplichtingen en daarmee een structureel karakter kennen.

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2022 en CEP 2021** (mutaties per jaar in %)	2021	2022	2023	2024	2025	2026***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	2,3	1,8	1,9	1,6	1,6	1,6
Prijs nationale bestedingen (pnb)	2,6	1,9	1,5	1,4	1,5	1,5
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	1,9	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7
Loonvoet sector overheid	0,7	2,5	2,3	2,1	2,4	2,4
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	0,5	3,1	2,0	1,8	2,1	2,1
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	2,1	1,9	1,5	1,5	1,5	1,5

* toelichting/verduidelijking bij de kerngegevens te vinden op: <https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevens>

** 2021 en 2022 zijn op basis van de MEV 2022, 2023-2025 is op basis van de CEP 2021

*** cijfers 2025 zijn doorgetrokken naar 2026

³ CPI – consumenten prijs index

⁴ Tabel 4.2.2 op pagina 30 van de Septembercirculaire Gemeentefonds 2021

⁵ Ten opzichte van de vastgestelde Programmabegroting 2022 - 2025 (exclusief begrotingswijzigingen) heeft een inflatiecorrectie van 1% een stijging van € 280.000 van de materiele kosten tot gevolg

Lonen

In november 2021 is tussen werkgevers en vakbonden een principe akkoord bereikt over de nieuwe cao's voor de gemeentelijke sector. Het akkoord geldt voor 24 maanden. De salarissen stijgen per 1 december 2021 met 1,5%⁶ en per 1 april 2022 met 2,4%. Hiernaast ontvangen alle gemeentelijke medewerkers een corona-onkostenvergoeding van € 300 en een eenmalige uitkering van € 900 (gebaseerd op 1,0 fte). Ook zijn afspraken gemaakt in het kader van de thuiswerkvergoeding: medewerkers die volgens afspraak thuis werken, ontvangen in 2022 een vergoeding van € 2 netto per dag. Voor 2023 gaan partijen nieuwe afspraken ontwerpen op basis van de ontwikkeling van het thuiswerken en de wet- en regelgeving daaromheen. Die afspraken worden opgenomen in een volgende cao. Als laatste zijn afspraken gemaakt over het aantal vakantiedagen. Alle medewerkers hebben vanaf 2023 recht op 6 bovenwettelijke vakantiedagen (bovenop de wettelijke 20 dagen). Voor medewerkers die nu meer vakantiedagen of ander verlof hebben, is er overgangsrecht afgesproken. Medewerkers kunnen bovenwettelijke vakantie inzetten voor verlofsparen. Verlofsparen geeft medewerkers de mogelijkheid om hun verlof beter aan te passen aan hun loopbaanfase en specifieke privé-werkomstandigheden. Werkgevers en vakbonden willen hiermee medewerkers helpen om gedurende hun hele loopbaan - van begin tot eind - vitaal te blijven. De besturen van de WSGO en de VNG besluiten 27 januari 2022 of de werkgevers het akkoord bekrachtigen. Het financiële gevolg van deze wijzigingen wordt na bekrachtiging doorgerekend, maar duidelijk is dat er zowel een incidenteel als een structureel effect zal volgen.

Naast deze wijzigingen die betrekking hebben op 2021 en 2022, zullen voor 2023 nieuwe cao-afspraken worden gemaakt. Voor het inschatten van de te verwachten ontwikkelingen voor 2023 is gebruik gemaakt van de eerder genoemde tabel⁴ uit de septembercirculaire Gemeentefonds 2021. De verwachting is dat de lonen in 2023 met 2,0% (prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers) zullen gaan stijgen. Mochten er in de nieuwe cao voor 2023 hogere indexatiepercentages worden afgesproken dan zal het niet mogelijk zijn om deze extra toename van de loonkosten op te vangen binnen de begroting.

Pensioenen

Pensioenen worden op basis van de huidige regeling steeds duurder. Het kabinet heeft samen met werknemers- en werkgeversorganisaties een pensioenakkoord gesloten met nieuwe afspraken over pensioenen en AOW. Die moeten het pensioenstelsel transparanter en persoonlijker maken. Wanneer een werkgever met een verzekerde regeling over moet gaan van een staffelpremie gekoppeld aan de leeftijd naar een vlakke premie, lopen de kosten voor de werkgever hoog op. Veel (oudere) deelnemers gaan er dan op achteruit en de werkgever moet dat compenseren. Om dat te voorkomen komt er een overgangsregeling. De overgangsregeling houdt in dat werknemers die nu al in een premieregeling met oplopende premies zitten, daar in mogen blijven. Alleen voor nieuwe deelnemers in een pensioenregeling geldt de verplichte vlakke premie. Dit voorkomt dat bedrijven grote compensaties moeten betalen. De precieze gevolgen van dit nieuwe pensioenstelsel zijn nog niet te overzien. De Regio houdt de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten, om zo op tijd de wijzigingen door te kunnen rekenen en de gevolgen voor de Regio zo klein mogelijk te houden.

Het bestuur van ABP bekijkt de premie vanuit een meerjarenperspectief. Omdat het verwachte rendement in 3 jaar in stapjes naar beneden gaat, zal - op basis van de huidige uitgangspunten - naar verwachting de premie voor het OP/NP ook in 2023 stijgen. De premie voor het ouderdoms- en nabestaandenpensioen (OP/NP) stijgt in 2022 naar verwachting van 25,9% naar 27,4%. De premie voor het ABP arbeidsongeschiktheidspensioen stijgt in 2022 gemiddeld van 0,84% naar 1,02%. Deze premies worden door werkgevers en werknemers samen betaald (70% resp. 30%). De VPL⁷-premie blijft in 2022 gelijk aan 3,0% van de gehele loonsom. Op 31 december 2022 eindigt de VPL-regeling. De pensioenen uit de VPL-regeling

⁶ Ten opzichte van de vastgestelde Programmabegroting 2022 - 2025 (exclusief begrotingswijzigingen) heeft een looncorrectie van 1% een stijging van € 325.000 van de personele kosten tot gevolg

⁷ VPL - VUT, Pensioenen en Levensloop

zijn voorwaardelijk. Vanaf 31 december 2022 vervalt deze voorwaardelijkheid en is er in 2023 geen VPL-premie meer van toepassing.

Centrumgemeente bijdragen

De centrumgemeente bijdragen inzake vrouwenopvang, maatschappelijke opvang en beschermd wonen worden conform de decembercirculaire Gemeentefonds 2021 meerjarig aangepast in de Regiobegroting 2023 – 2026. De indexatiesystematiek in de huidige contracten is niet gekoppeld aan de indexatie van de centrumgemeentemiddelen. Dit kan betekenen dat de compensatie vanuit het Gemeentefonds ontoereikend is.

Toekomstige wijzigingen inzake centrumgemeente bijdragen uit volgende circulaires worden middels begrotingswijzigingen opgenomen in de betreffende programmabegroting. Dit geldt ook voor andere centrumgemeente bijdragen, zoals vroegtijdig schoolverlaten (VSV), regionale meld coördinatie (RMC) en volwasseneneducatie.

Voor vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze kaderbrief kunt u terecht bij onze controller geanonimiseerd , bereikbaar op geanonimiseerd of per mail geanonimiseerd

Het dagelijks bestuur van de Regio Gooi en Vechtstreek,

de secretaris,

de voorzitter,

geanonimiseerd

geanonimiseerd

M. van der Linden

P.I. Broertjes